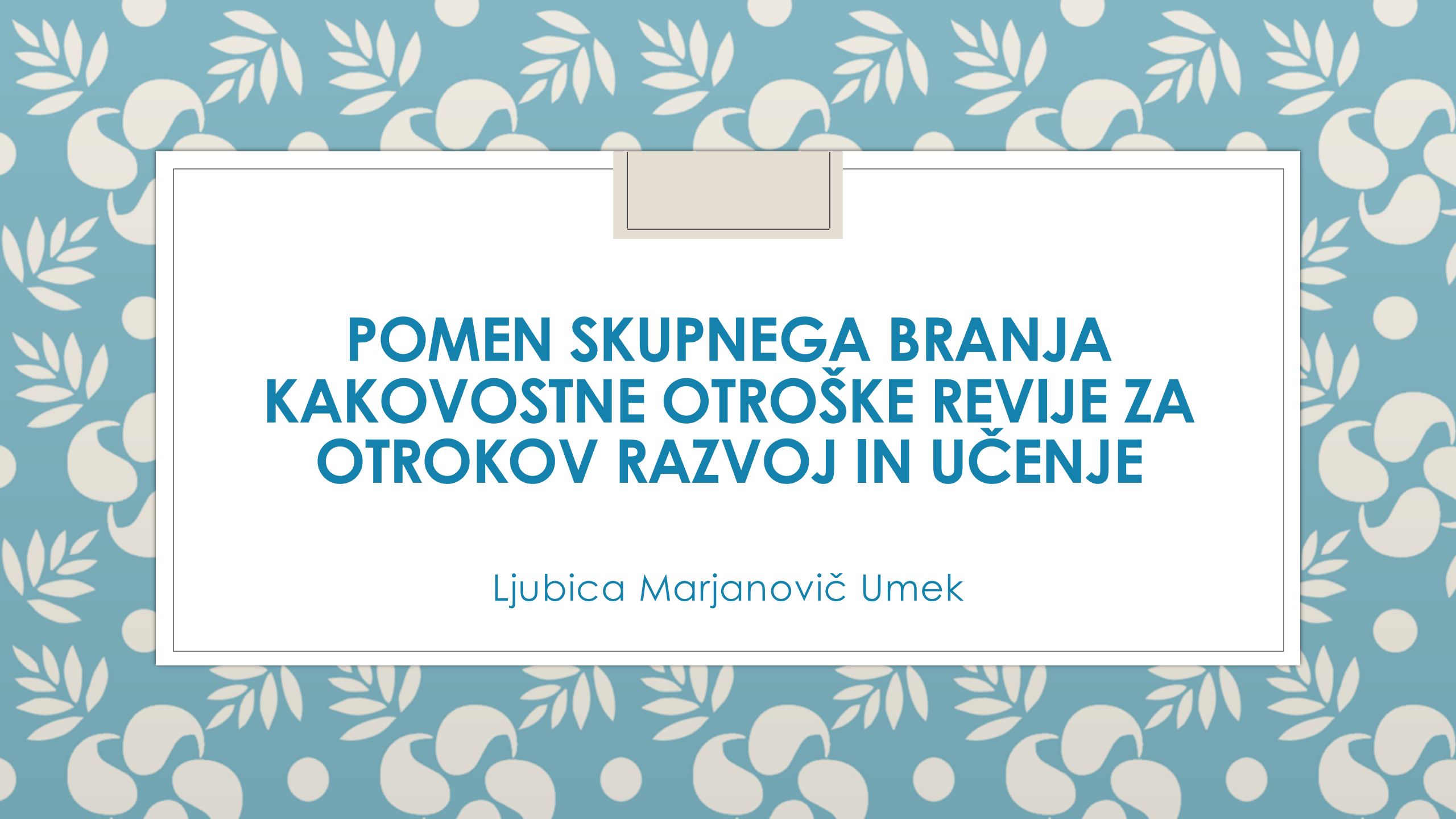
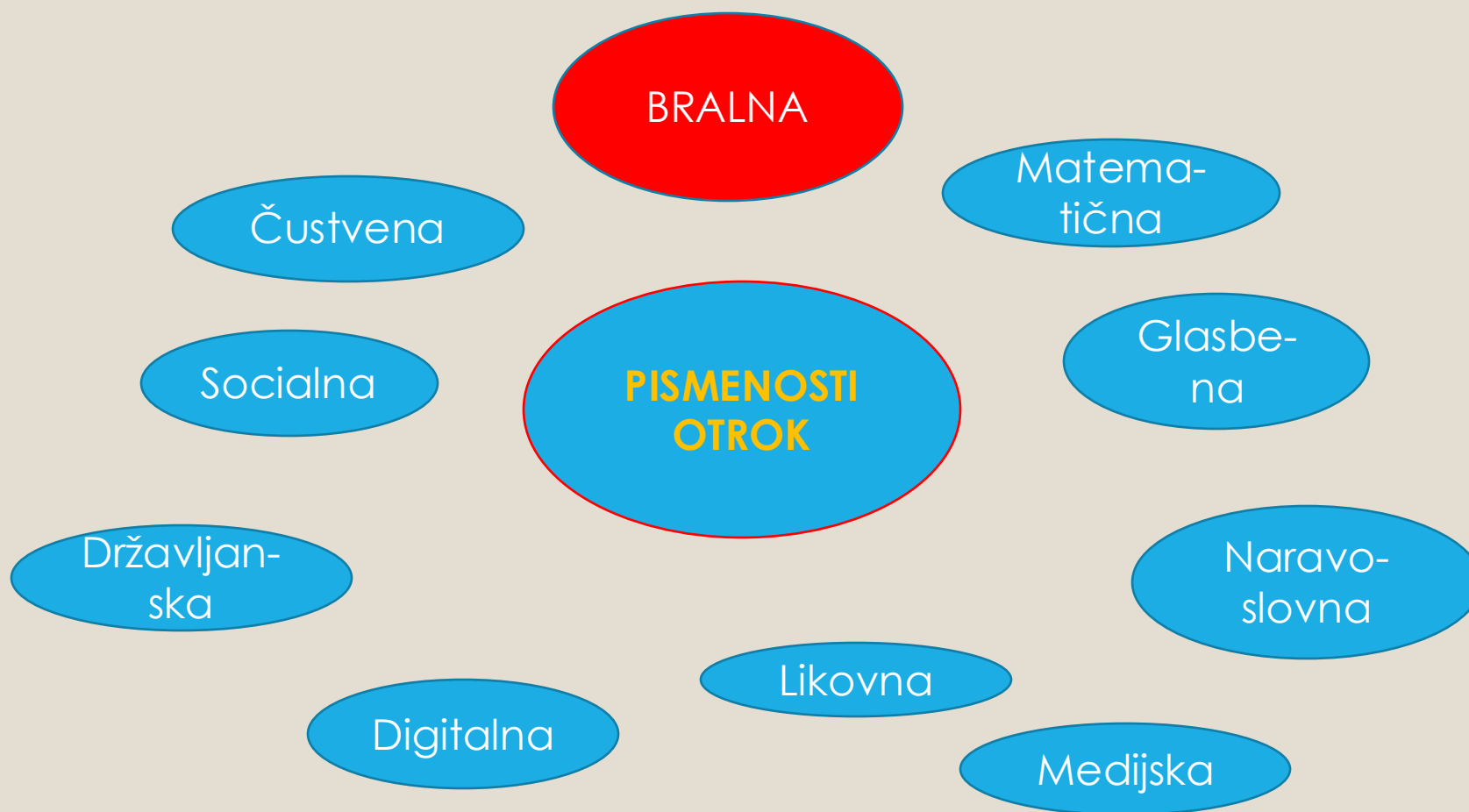

POMEN SKUPNEGA BRANJA KAKOVOSTNE OTROŠKE REVIJE ZA OTROKOV RAZVOJ IN UČENJE

Ljubica Marjanovič Umek

**Kakovost-
na otroška
revija
vključuje
različne
pismenosti**

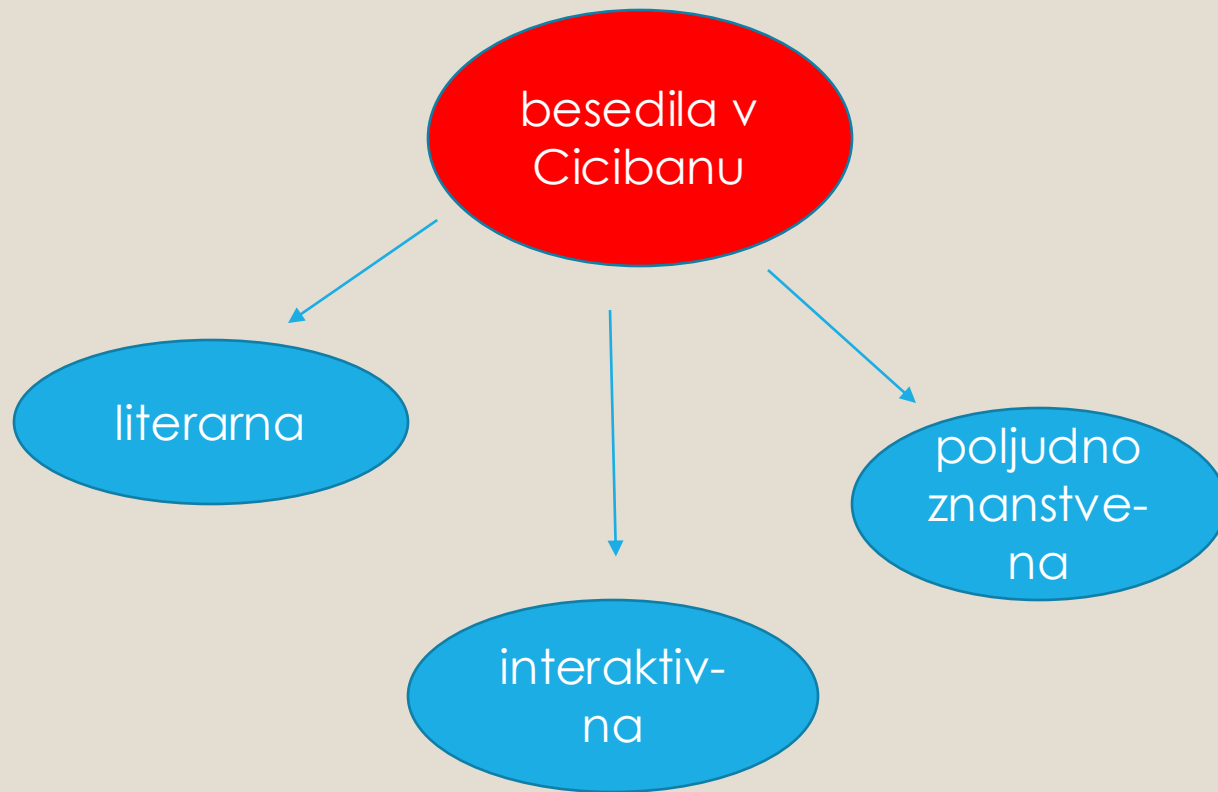
**SO
POVEZANE!**

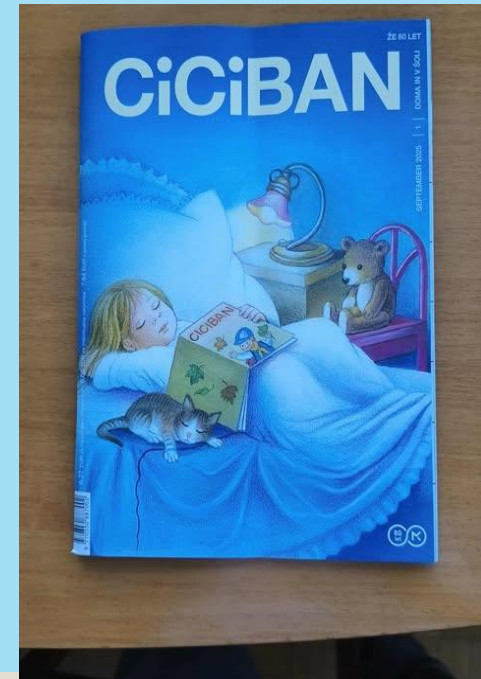
**Različne
pismenosti
so povezane
z različnimi
področji
razvoja.**

**SO
POVEZANA!**

Kaj vse določa kakovostno revijo?

**Ilustracije,
fotografije, celotna
podoba revije**

Učinek SB/branja otroških revij na razvoj in učenje otrok

Nekatere vsebine so **prevladujoče** bolj povezana z nekaterimi **področji razvoja**, druge z drugimi – v ozadju delujejo različne didaktične metode in oblike.

Literarna besedila

GOVOR IN JEZIK OTROK

- besednjak metabesednjak
- slovnica jezika
- pripovedovanje zgodbe
- metajezikovno zavedanje

Kakovostna literarna besedila vključujejo:

- za **1/3 večji in bolj raznolik besednjak** kot ga v vsakodnevni **komunikaciji** z otroki uporabljajo odrasli z razvitim jezikovnim kodom.
- **več čustvenega besednjaka**, ki je bolj raznolik kot v dnevni komunikaciji.

Literarna besedila

DOMIŠLIJA OTROK IN PRIPOVEDOVANJE ZGODBE

V domišljiji otrok se vsidrajo vsi čutni vtisi, čustva, misli, ki jih otrok pridobiva iz zunanjega sveta. Zelo intenzivno se razvija zlasti po 4. letu starosti otrok.

Pripovedovanje zgodbe je otrokova pragmatična zmožnost, ki jo po 3. oz. 4. letu starosti postopoma razvijajo ob **samostojnem pripovedovanju**, in sicer v smer **konvencionalne** (resnične ali domišljijske) **zgodbe**.

Narativno strukturo „svoje“ zgodbe razvijajo ob poslušanju oz. branju pravljic, zgodbic, tudi ob slikopisih, stripih in zgodbah brez besed (ključna kakovost ilustracij!).

Otroka nagovarjajo k izražanju domišljije in pripovedovanju zgodbe **besedila in ilustracije pravljic, pesmi kot vprašanja (vprašanja odprtega tipa)**

Po poročanju staršev je za **75 % narasla domišljija** otrok ob rednem skupnem branju (irska raziskava)

Literarna besedila

SOCIALNO RAZUMEVANJE, TEORIJA UMA OTROK

Gre za otrokovo razumevanje svojih miselnih stanj in miselnih stanj (čustva, misli, želje, namere) drugih, ki so lahko drugačna kot njegova.

Za otrokovo razumevanje pravljice, zgodbe je pomembna identifikacija z različnimi junaki_njami ter razumevanje njihovih misli, pogledov, čustev, prepričanj ..., ki se skozi čas in prostor **povezujejo v pripovedno strukturo.**

Literarna besedila

ČUSTVENO DOŽIVLJANJE IN IZRAŽANJE in EMPATIJA OTROK

Otroci potrebujejo različne kontekste (poezija, pravljice), ki jih vabijo v svet čustev – to jim pomaga razumeti lastna čustva in se odzivati na čustva drugih.

Otroci po 4. letu starosti razvijejo pravo empatijo, kar pomeni, da zmorejo prepoznati čustva drugih, se na njih odzivati in nuditi ustrezno podporo, pomoč (v ozadju soc. razumevanje, TU).

Besedila, ki vključujejo strpnost, prijateljstvo, pomoč drugim, prosocialno vedenje v vsakdanjem življenju, medgeneracijsko pozitivnost, ljudi iz različnih kultur in okolij

Poljudnoznanstvena in interaktivna besedila

POJMI, NAIVNA ZNANOST

- Pridobivanje novih informacij.
- Otroci postopno oblikujejo pojme od vsakodnevnih do znanstvenih (naivna znanost).
- Postopno ponotranjenje mišljena: predstavno mišljenje, algoritmično mišljenje (reševanje problemov, načrtovanje zaporednih korakov).
- Povezava med mišljenjem in govorom; tudi strokovno izrazoslovje (razumevanje in raba)

**DRUŽBA, NARAVA, MATEMATIKA, LOGIKA,
PSIHOLOGIJA, UMETNOST, GIBANJE**

- Odrasla oseba ob branju poučnih besedil rabi več metajezika kot ob branju literarnih besedil: usmerja otroka na posredovano informacijo, ilustracije, fotografije (poglej, razmisli, se spomniš ...)

Poljudnoznanstvena in interaktivna besedila

IZVRŠILNE ZMOŽNOSTI

Izvršilne funkcije so **višji, samoregulacijski spoznavni procesi**, ki **nadzirajo in spremljajo posameznikovo mišljenje, govor in vedenje**. Razvijajo se predvsem po 4. letu otrokove starosti.

načrtovanje (potek dejavnosti, spremljanje, specifično zapisovanje ugotovitev);

delovni spomin,

prožnost mišljenja,

pozornost,

vztrajnost.

Poljudnoznanstvene vsebine vključujejo tudi **družbeno občutljive vsebine**, npr. zdravje, smrt, vojna, nasilje, istospolne družine, zasvojenost

Interaktivne vsebine

uganke, miselne naloge, križanke, gibanje, glasbeno, likovno izražanje; predopismenjevanje in začetno opismenjevanje

Zgodnja in začetna bralna pismenost

Ali lahko skupno branje (samostojno branje) kakovostnih otroških revij prispeva k izboljšanju bralne pismenosti otrok? DA

KAKO?

- Pogosto srečevanja s tiskanim gradivom.
- Spodbujanje vidnega in slušnega razločevanja.
- Spodbujanje fonološkega zavedanja.
- Poznavanje črk in glasov.
- Spodbujanje simbolnega izražanja (razlikovanje med risanjem in pisanjem).
- Dovolj časa za SB, pripovedovanje, pogovarjanje.

DOLGOROČNI UČINEK SKUPNEGA BRANJA

